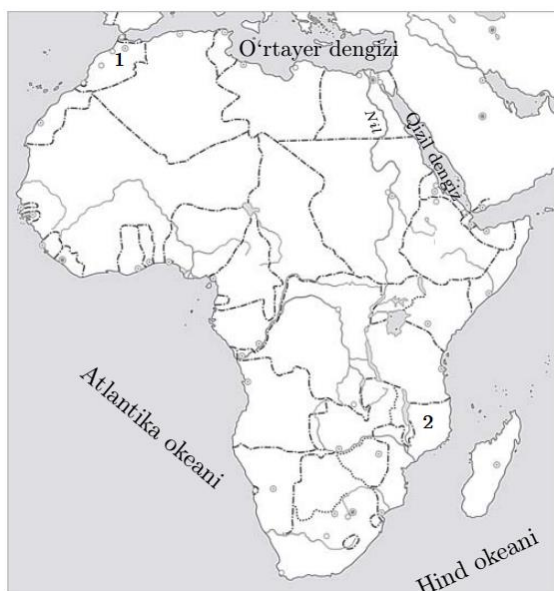

GEOGRAFIYA

- Yerning (o'sha vaqtdagi eng mukammal) modeli — shimoliy yarimshar globusini yasagan va asarlarida Yer sharining narigi tomonida ham quruqlik borligi haqida yozib qoldirgan allomamizni toping.
A) Muhammad al-Xorazmiy
B) Abu Rayhon Beruniy
C) Mahmud Koshg'ariy D) Nosir Xisrov

- Afrika qit'asining yozuvsiz xartidasagi berilgan 1, 2 raqam ostida qaysi davlatlar berilgan?

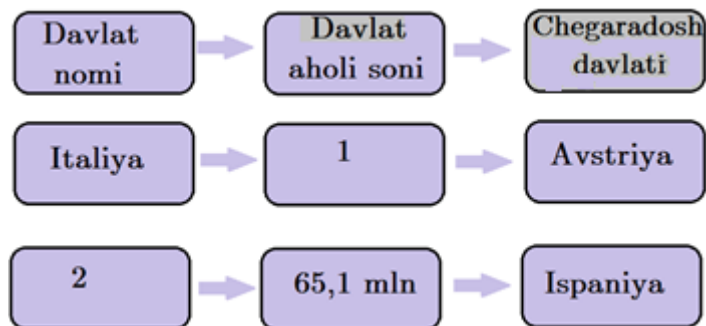

- A) Marokash, Efiopiya B) Jazoir, Livan
C) Mozambik, Marokash D) Bostvana, Liviya
- Gersin tog' burmalanish bosqichi qaysi eraga tegishli?
A) mezozoy B) kaynozoy C) proterozoy
D) paleozoy
- Hindiston yarim orolini qirg'oqlarini ... okean suvlari yuvib turadi.
A) Atlantika B) Tinch C) Hind
D) Antarktida
- Afrikaning qaysi hududlari Subtropik iqlim mintaqasida joylashgan?
A) Sharqiy Afrika yassi tog'ligining sharqiy qismi, Somali yarimoroli sohillari
B) Kongo daryosi havzasining bir qismi, Gvineya qo'ltig'i sohillari

- C) Afrikaning chetki janubiy va shimoliy hududlari
D) G'arbiy Afrika yassi tog'ligining janubiy qismi, Madagaskar oroli sohillari

- G'arbiy Sibir tabiiy geografik o'lkasining geologic tuzilishiga xos bo'lgan xususiyatlarni aniqlang.
1) zamini paleozoy erasida vujudga kelgan plitadan iborat; 2) Asosiy tuproqlari tundra-gleyli va torfli gleyli, botqoq va podzol tuproqlardir; 3) Neft va ko'mir hududning asosiy foydali qazilmalarini tashkil qiladi; 4) O'lkaning g'arbiy qismi paleozoy, sharqiy qismi esa mezozoy eralarida ko'tarilgan; 5) Ob, Irtish, Taz va Pur kabi daryolar G'arbiy Sibirning eng yirik daryolaridir.
A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 5
D) 2, 4, 5

- Quyidagi chizmada 1 va 2 raqamlari bilan belgilangan kataklarga mos keladigan to'g'ri javobni toping.

- A) 1 – 66,4 mln; 2 – Buyuk Britaniya
B) 1 – 60,6 mln; 2 – Fransiya
C) 1 – 82,8 mln; 2 – Germaniya
D) 1 – 75,8 mln; 2 – Rossiya
- O'rta Osiyo to'g'lik tabiiy (1), Tekislik tabiiy (2) hududlarni toping.
a) Badxiz-Qorabel; b) Pomir;
c) Badaxshon; d) Xorazm;
A) 1-b, a; 2-a, d B) 1-a, c; 2-b, d
C) 1-b, d; 2-c, a D) 1-b, c; 2-a, d
- Qizilqum okrugida joylashgan botiq nomini toping.
A) Morguzar B) Qorabuvar
C) Oyoqog'itma D) Borsakelmas

10. Qashqadaryo tabiiy geografik okrugining ... (I) qismida Hisor tizmasi va uning davomi hisoblangan Hazrat Sulton, Chaqchar, Boysun tog'lari joylashgan. Chaqchar tog'idan ... (II) tomon yo'nalgan Osmontarash, Beshnov, Eshonmaydon kabi tog'lar joylashgan.

Matndagi nuqtalar o'rniga quyidagi ma'lumotlardan mos keladiganlarini toping.

- 1) g'arbiy; 2) sharqiy; 3) janubiy-g'arbga; 4) janubiy-sharqqa.

- A) I-1; II-3 B) I-2; II-4 C) I-1; II-4
D) I-2; II-3

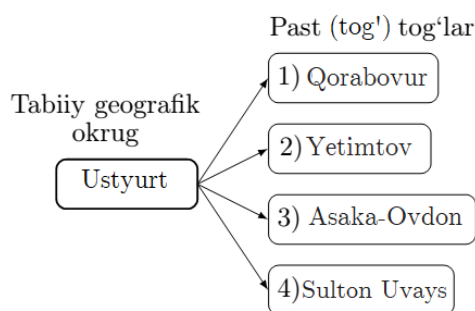
11. Tabiiy geografik okruglar va ularga oid ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni belgilang.

1) Qashqadaryo; 2) Surxondaryo.

- a) okrugning tekislik qismi Turon plitasining sharqiy chekka qismi ustida joylashgan;
b) okrug shimoliy, shimoli-sharqiy va sharqiy tomonlardan tog'lar bilan o'ralgan;
c) okrugdagi vodiyning janubi-g'arbiy qismi keng bo'lib, shimoli-sharqi tor, shakliga ko'ra uchburchakka o'xshash.

- A) 1-b, c; 2-c, a B) 1-b, c; 2-a, c
C) 1-a, b; 2-b, c D) 1-c, a; 2-b, a

12. Chizmada ko'rsatilgan tabiiy geografik okrug hududida joylashgan past (tog') tog'larni toping.

- A) 1, 2 B) 1, 3 C) 3, 4 D) 2, 3

13. Qashqadaryo viloyat jami ekin maydoni, xususan, g'alla va paxta ekin maydonlari bo'yicha respublikamizda nechanchi o'rinda turadi?

- A) ikkinchi B) uchinchi C) to'rtinchi
D) birinchi

14. Surxondaryo viloyatda yetishtirilayotgan paxta tolasining qayta ishlash hajmini necha foizga yetkazish mo'ljallangan?

- A) 10-15 foizga B) 25-35 foizga
C) 5-10 foizga D) 20-25 foizga

15. Quyidagi qaysi davlat gaz zaxiralari bo'yicha jahon mamlakatlari orasida 4-o'rinda turadi?

- A) Qozog'iston B) Rossiya
C) Turkmaniston D) Xitoy

16. Quyidagi qaysi davlatlar yoqilg'i xomashyosining asosiy eksportyorlari hisoblanadi?

- A) Kuvayt, BAA B) Qatar, Malavi
B) Saudiya Arabiston, Rossiya
D) Malayziya, Ummon

17. Quyidagi shaharlardan qaysi biri jahondagi «moda markazi» emas?

- A) Parij B) London C) Berlin
D) Dubay

18. Jahon qishloq xo'jaligi tarmog'iga oid to'g'ri ma'lumotlarni belgilang.

- 1) jahon bo'yicha hozirgi paytda, taxminan, 1,4 mlrd. kishi qishloq xo'jaligi sohasida band;
2) jahonda yetishtirilayotgan soyaning yarmi Xitoy hissasiga to'g'ri keladi;
3) Braziliya jahonda eng ko'p paxta yetishtiruvchi davlatlardan biri;
4) Keniya choy yalpi hosili bo'yicha jahondagi peshqadam davlatlardan biri;
5) donli ekinlar jahon ekin maydonlarining 2/3 qismida ekiladi.

- A) 2, 3, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4 D) 1, 4, 5

19. Kavkazorti davlatlari hududi qaysi iqlim mintaqasida joylashgan?

- A) subekvatorial B) subtropik C) mo'tadil
D) ekvatorial

20. Quyidagi to'g'lardan eng ko'pi qaysi hududda joylashgan?

- 1) Darfur 2) Alp tog'lar 3) Atlas 4) And to'g'liklari
5) Viktoriya tog'ligi 6) Efiopiya tog'ligi 7) Gviana tog'liklari

- A) Amerika B) Osiyo C) Afrika D) Yevropa

21. Qaysi davlatda mahalliy dinlardan sintoizm keng tarqalgan?

- A) *Isroil* B) *Filippin* C) *Nepal*
D) *Yaponiya*

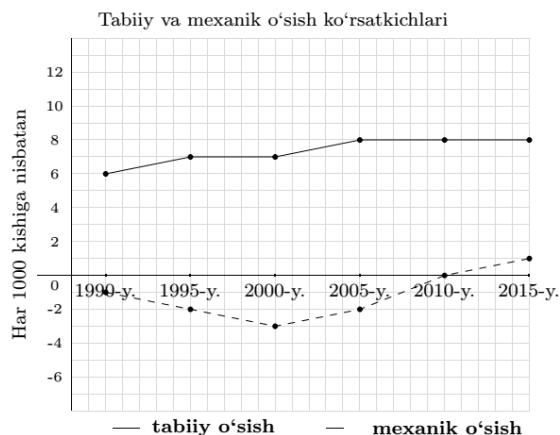
22. Quyidagi ma'lumotlardan aholining milliy tarkibi va ularga mos keladigan davlatlar to'g'ri berilgan javobni toping.

- 1) bir millatli davlat; 2) ikki millatli davlat;
3) kelib chiqishi bir-biriga yaqin millatlardan iborat davlat.

a) Belgiya; b) Norvegiya; c) Pokiston;
d) Eron.

- A) 1-a, 2-b, 3-d B) 1-a, 2-d, 3-c
C) 1-b, 2-a, 3-c D) 1-b, 2-d, 3-c

23. Grafikdagi ma'lumotlar asosida tabiiy va mexanik o'sish hisobiga aholi soni ko'payishining eng past ko'rsatkichi qaysi yilda qayd etilganini aniqlang.

- A) 2000 B) 1990 C) 2015 D) 1995

24. Ma'muriy-hududiy jihatdan Afrikada joylashgan federativ tuzilishga ega bo'lgan davlatni toping.

- A) *JAR* B) *Komor orollar* C) *Misr*
D) *Efiopiya*

25. Agar Toshkentda tushadigan yillik yog'in miqdori o'rtacha 126 mm ni tashkil etgan bo'lsa, undagi yo'gin miqdoriga nisbatan mumkin bo'lgan bug'lanish necha millimetrni tashkil etganda namlanish darajasi 0,12 bo'ladi?

- A) 1230 mm B) 960 mm C) 1190 mm
D) 1050 mm

26. Surxondaryo, asosan, qor-muzlarning erishidan to'yinib, o'rtacha ko'p yillik suv sarfi Qorovultepa qishlog'i yonida sekundiga qanchani tashkil etadi?

- A) 7,5 m³ B) 23 m³ C) 70,2 m³ D) 54,6 m³

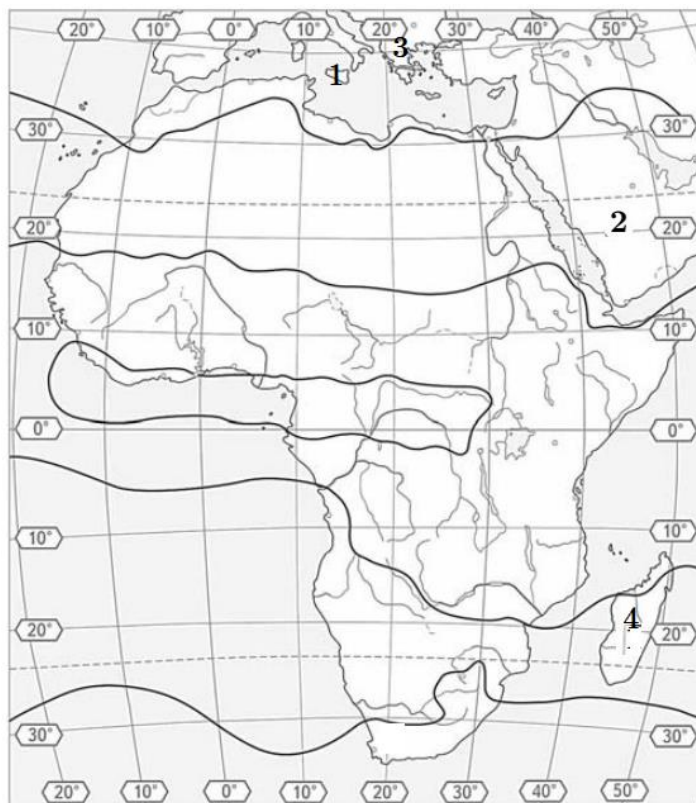
27. Sayyohlar 185° gradus azimutda yo'lga chiqishdi shundan so'ng 95° gradus azimut bo'yicha sharqqa burilishdi. Azimut tomonini toping.

- A) *shimol-sharq* B) *shimoli-g'arb*
C) *janubi-g'arb* D) *janubiy-sharq*

28. O'rta Osiyo o'lkasidagi iqlimiy sharoit, asosan, quyidagi omillar ta'sirida vujudga kelmagan?

- A) *joyning geografik o'rni*
B) *havo massalarining harakati*
C) *joyning relyef tuzilishi*
D) *joyning katta hududlarni egallagani*

29. Quyidagi Afrikaning yozuvsiz xaritadan foydalanib 1, 2, 3 va 4 raqamlarda qaysi yarimorollar ko'rsatilgan?

- A) Madagaskar, Arabiston yarimoroli, Sitsiliya, Bolqon yarimoroli;
- B) Sitsiliya, Madagaskar
- C) Arabiston yarimoroli, Bolqon yarimoroli;
- D) Madagaskar, Arabiston yarimoroli;

30. Quyidagi jadvalda qaysi raqamdagi ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan?

№	Tabiiy geografik okrug	Okrug hayvonot dunyosi	Okrug tuproqlar
1	O'rta Yevropa	silovsin, olmaxon, suvsar	podzol tuproqlar
2	Sharqiy Yevropa	qo'ng'ir ayiq, to'ng'iz	tundra-gleyli
3	G'arbiy Sibir	oq kaklik, shimol bug'usi, lemming	unumdor qora tuproqlar
4	Sharqiy Sibir	qutb tulkisi, bo'ri, lemming	o'rmon-tundra, botqoq tuproqlar

- A) 1, 2
- B) 1, 3
- C) 3, 4
- D) 2, 3